

Retezat – velika grebenska tura

VODIČ BOJAN IVETIĆ

Na planini Retezat u Ruminiji organizovana je planinarska akcija od 22-24.avgusta. Ideja je bila da tokom 3 dana planinarenja pređemo planinski masiv Retezata u pravcu sever-jug. Tom prilikom smo prešli 40 km sa 3000 m uspona i isto toliko spusta. Tokom ova 3 dana smo spavali u 2 različita planinarska doma. Iako su domovi imali posteljinu i restoran, gde smo mogli da doručujemo i večeramo, morali smo tokom 3 dana da sve stvari nosimo sa sobom, što nam je rance činilo dosta teškim. Ovo je transverzalni tip planinarenja, gde početna i krajnja tačka nisu iste. Retezat smo popeli sa severne strane, dok smo se spustili na južnu

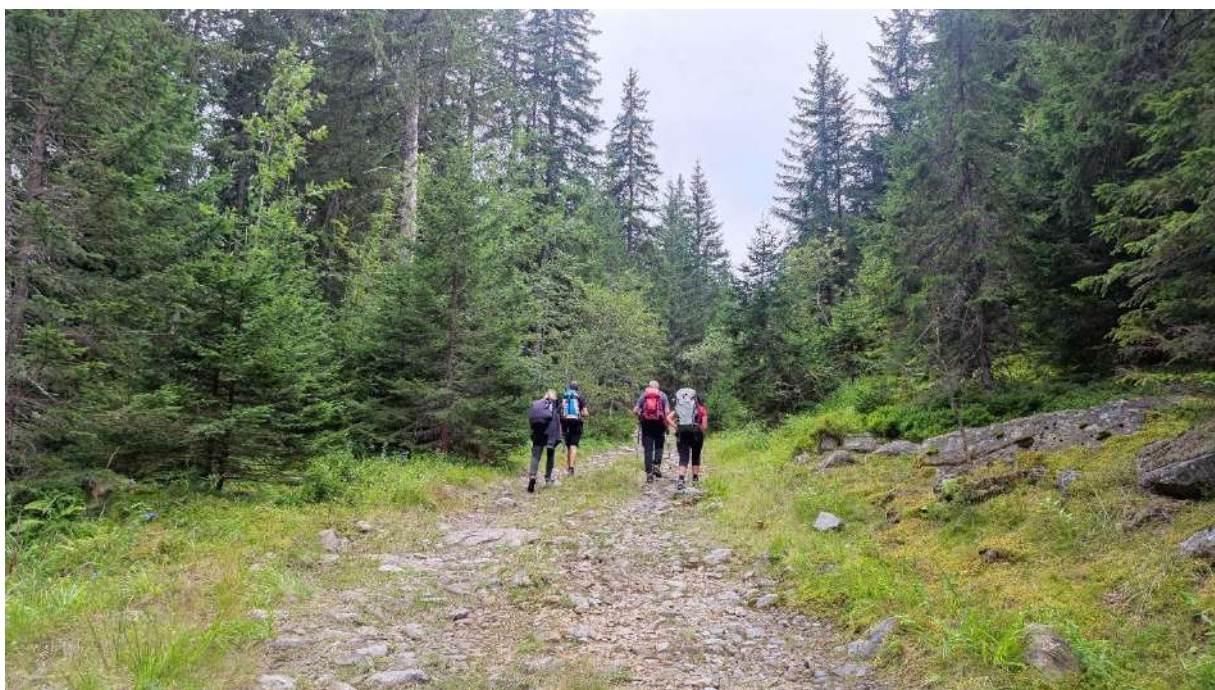
stranu. Akcija na Retezatu je bila uvod u sledeću akciju sa kojom bi se nastavilo od Retezata ka planskim masivima Godeanu i Carku, a koja zbog nedostatka planinarskih domova i prilaznih puteva je mogla da se realizuje jedino spavanjem u šatoru. Ta akcija je bila organizovana nakon mesec dana.

Na Retezat smo krenuli iz pravca sela Karnik.

Prvo smo posetili vodopad Lolaju.

Putem kroz šumu stižemo....

....do planinarskega doma Pietrele na 1480 m n.v. Tog prvog dana smo imali 5 km sa 600 m uspona.

Prvi dan nam je bio zagrevanje, za drugi mnogo teži dan u kojem smo imali 15 km sa 1400 m uspona.

Prvi deo staze je išao kroz šumu. Tu smo posetili vodopad Marija Magdalena.

Trebalo je preći potok preko mosta.

Na izlazu iz šume je nastala opšta pomama za divljim malinama.

Vremenska prognoza nije bila obećavajuća. Planina se borila sa oblacima, na jednoj strani je odolevala...

...dok je su na drugoj strani oblaci bili jači.

Mi smo išli ka prevoju između vrhova Peleage i Papuše.

Kad smo stigli do jezera ispod prevoja, videli smo da je Papuša ostala u oblacima i do kraja tog dana nije izlazila iz njih.

Stižemo do prevoja. Ni Peleaga nije mogala da se vidi od oblaka.

U pravcu Papuše je neverovatan prizor, nepregledno stado ovaca.

Od silnih ovaca, ovom psu smo mi bili interesantniji.

Sledi nam završni uspon po magli do Papuše.

Iza se jedva naziru ljudske figure planinara.

Posle mnogo muka i hladnoće stižemo do Papuše.

Papuša sa 2508 m, je za samo jedan metar niža u odnosu na Peleagu, najviše vrha planine Retezat.

Papuša smo napustili u oblaku...

...i čim smo se malo spustili, ostavili smo oblake iza nas, a širok prostor se odjednom otvorio ispred nas. U daljini se vide vrhovi Retezat Mic ili Mali Retezat, a iza njega Kustura.

Iza nas je Papuša...

... a levo je jezero Peleaga ispod istoimenog vrha.

Na jednom mestu je bilo i manjih tehničkih detalja, ali sve u granicama normale.

Konstatno se krećemo grebenom, zbog čega ne gubimo visinu.

Doline ostavljamo ispod nas.

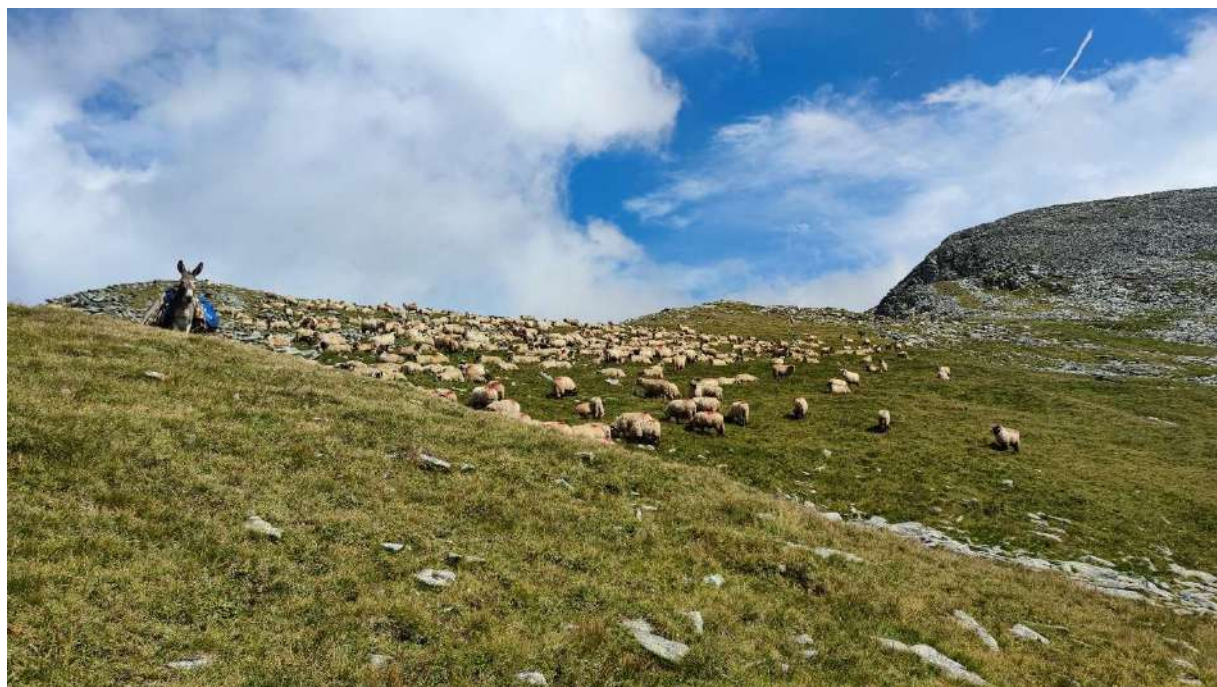
Iza nas je Papuša i Papuša mic...

...a mi se penjemo na Kusturu.

A na Kusturi imamo odbor za doček.

Svaki vrh ima svoje stado.

Kustura 2457 m.

Pogled sa Kusture u pravcu obe Papuše.

Od Kusture se krećemo u pravcu planinarskog doma Buta. Ovaj grebenski deo pripada planinarskom masivu Retezatul Mic, što u prevodu znači Mali Retezat. Najpoznatiji vrh ovog masiva je Pijatra Jorogovanlui, kojeg ćemo popeti sledećeg dana.

Ovaj masiv je pitomiji u odnosu na svog većeg brata Retezata. Uglavnom su livadske staze.

I drugi dan je bila borba sa oblacima.

Napuštamo greben i spuštamo se u dolinu...

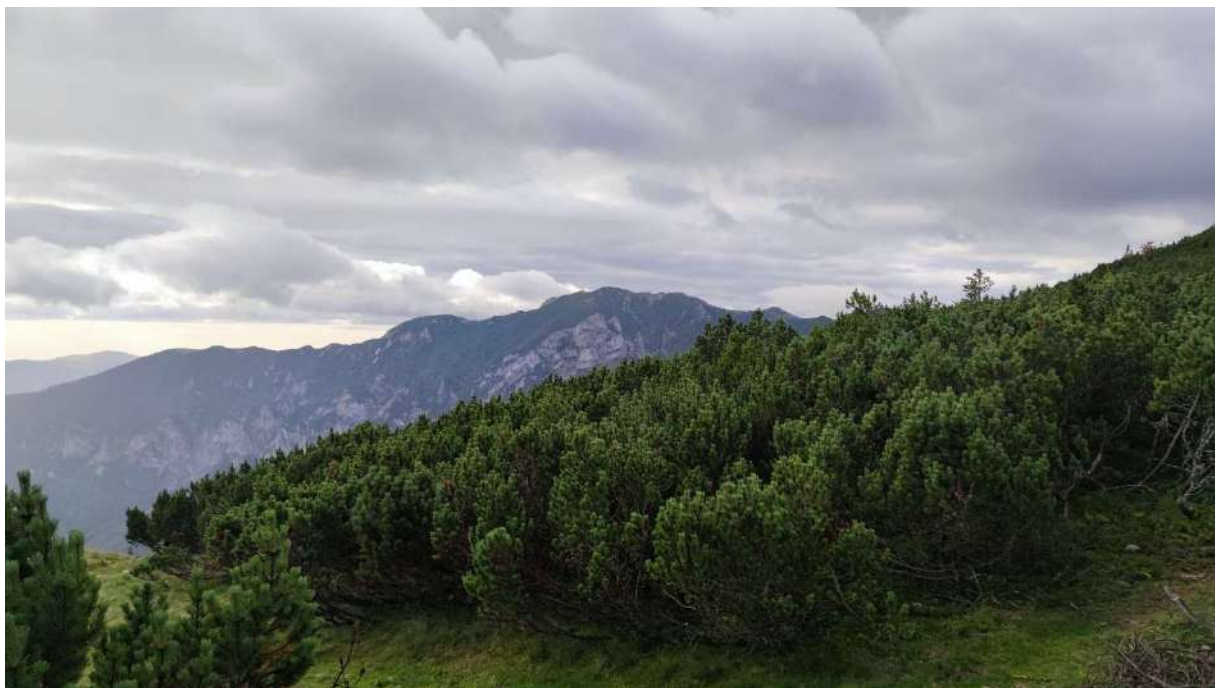
.... gde se nalazi kabana Buta.

Ovaj planinarski dom je skromnog kapaciteta od 20-tak mesta i dosta teško je uspostaviti kontakt sa domaćinima i rezervisati smeštaj jer sem rumunskog ne pričaju ni jedan drugi jezik.

Sledećeg dana istim putem sa kojeg smo se spustili od grebena do kabane, se vraćamo nazad na greben. Kabana se nalazi na 1580 m, dok je greben na 1880 m n.v. Za 1.5 km smo imali 300 m uspona.

Na grebnu su se opet stvorili oblaci, iako nam je prognoza za ovaj dan obećavala lepo vreme.

Prvo je vetar počeo ozbiljno da duva...

... da bi potom počeo da pada sneg iako je kraj avgusta. U daljini Retezat je bio u oblacima i jedva se video.

Nakond 10 minuta, oblaci iznad Retezata su nestali.

Mi nastavljamo u pravcu vrha Pijatra Jorgonvanlui, koji se vidi u daljini.

A nakon još 10 minuta sunce je došlo i do nas.

Do kraja dana je bilo lepo vreme, ne računajući jak vetar.

Prvi vrh, koji danas treba da popnemo, ispred nas levo, je Kapatana Albelor.

Prelazimo preko kanjona...

...potoka koji je presušio.

Slični kanjoni kao neke pukotine u zemlji se nalaze na lokalitetu Busovata na Beljanici, što može da se vidi na ovoj slici iz 2019. godine. Ovi potoci su zapravo ponornice, čiji otvori u zemlji tokom zime ne mogu da prime veliku količinu vode, te se ona skuplja u ovim kanjonima, prilikom čega dolazi do njihovog proširivanja i dubljenja od strane vode. Nešto slično se dešava u ovim pukotinama na Retezatu.

Ostavljamo pukotinu iza sebe i penjemo se u pravcu vrha Kapatana Albelor.

Deo ekipe na vrhu, čija visina koji je nešto ispod 2000 m.n.v.

Ubrzo posle vrha Kapatana Abelor, penjemo se na susedni
vrh Albele, koji je iznad 2000 m.

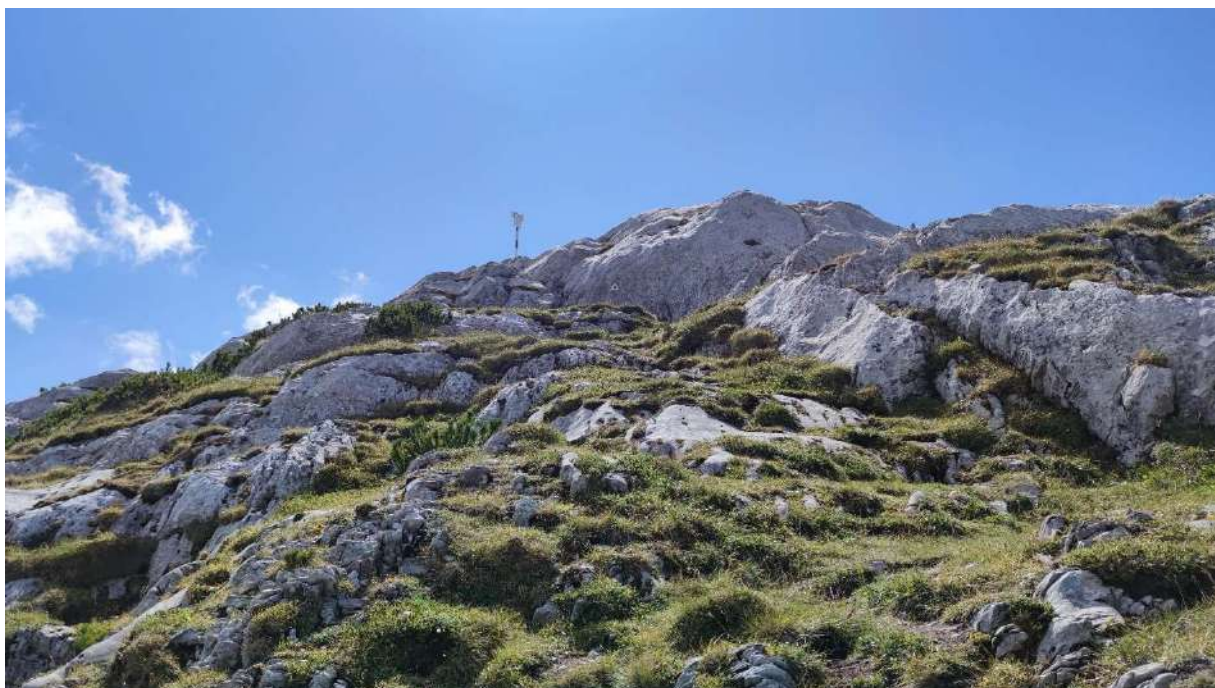
Na vrhu je poprilično duvalo, jedino u vrtači je bilo moguće pronaći zavetrinu.

Sa Albelea se vidi levo vrh Retezat, od njega desno Peleaga, a desno od Peleage dve Papuše. Skroz desno je Kustura i greben, kojim smo se mi kretali.

Kad se okrene za 180 stepeni vidi se Pijatra Jorgovanlui, a iza nje greben, koji vodi do Godeanua i Carkua na koji ćemo doći mesec dana kasnije.

Napuštamo Albele...

...i idemo ka vrhu Pijatra Jorgonvanlui.

Zajednička fotka ispod vrha Pjatra Jorgovanlui, pošto je na vrhu poprilično duvalo, a plus se moralo ispenetrati uz stenu.

Piatra Jorgovanului 2014. m

U pravcu juga se vidi planinski masiv Vulkan.

Još jedan pogled na Papušu u daljini. Za ova tri dana smo prešli mnogo veliko rastojanje.

Sledi nam spust u dolinu gde završavamo sa ovom lepom i neobičnom trodnevnom planinarskom turom. KRAJ!!!